

Onnistunut asuminen- hanke 2023–2026

LOPPURAPORTTI

Janita Kannonkari, projektipäällikkö
Harri Ollinen, hanketyöntekijä
Anna Pirkkalainen, hanketyöntekijä
Noora Reunanen, hanketyöntekijä

10.4.2026

Sisällys

Hankkeen lähtökohdat	3
Kohderyhmä	3
Vuosi 2023	4
Vuosi 2024	5
Vuosi 2025	6
Vuosi 2026	8
Onnistunut asuminen- hankkeen toimintamalli	8
Hakeutuminen tuen piiriin	8
Muuttoon valmistautuminen	8
Asukkaan tukeminen muuton nivelvaiheessa	9
Asukkaan tukeminen muuton jälkeen	9
Tuen päättäminen	10
Hyvät käytänteet ja työtavat	11
Keskeiset käytänteet	11
Kotiin vietävä työskentelyote	11
Moniammatillinen työote	12
Arviointi	12
Tuotokset	13
Tulokset	13
Huomioita ja tulevaisuuden haasteita	14
Ohjausryhmä	15
Yhteistyökumppanit	15
Liitteet, lähteet	15

Hankkeen lähtökohdat

Onnistunut asuminen-hanke suunniteltiin hyvinvointialueiden uudistuksen käynnistysvaiheeseen vuoteen 2023, jolloin tunnistettiin riski, että asumisyksiköistä itsenäisempään asumiseen muuttavat tai muuttoa odottavat henkilöt ovat vaarassa jäädä ilman riittävää tukea ja putoavat palveluverkoston ulkopuolelle. Samalla kunnissa ja tulevilla hyvinvointialueilla oli huolta asunnottomuuden ehkäisemisen rakenteiden toimivuudesta sekä siitä, miten asumisen jatkuvuus turvataan uusissa palvelurakenteissa.

Asumisyksiköissä asutaan usein pitkiä aikoja, vaikka osa asukkaista olisi elämäntilanteensa puolesta valmis siirtymään tavanomaiseen vuokra-asumiseen. Toisaalta asumisyksikköpaikoille oli ja on edelleen pitkät jonot, ja kunnissa toivotaan nykyistä parempaa asukasvirtausta yksiköihin. Siirtymää vaikeuttavat kuitenkin kohtuuhintaisten ja sopivien asuntojen vähyyt sekä erityisesti nivelvaiheeseen tarjolla olevan tuen riittämättömyys. Muutto itsenäisempään asumiseen on suuri elämänmuutos, ja monet asukkaat pelkäävät asumisen epäonnistumista sekä paluuta asumispolun alkuvaiheeseen.

Hankkeen käynnistysvaiheessa asumisen tuen palveluita oli mahdollista saada määräaikaisina, ja muuton jälkeen tukea on yleensä tarjolla vain 3–6 kuukauden ajan. Tämän jälkeen palveluun ei välttämättä pääse takaisin, vaikka elämäntilanne myöhemmin kriisiytyisi. Tämä on luonut palveluvajeen/katvealueen julkisten palvelujen ja vuokratyöyhtiöiden asumisneuvonnan väliin. Tarvittiin joustavampaa ja kokonaisvaltaisempaa tukea, joka tunnistaa asumisen liittyvät palvelutarpeet myös muuton jälkeen.

Onnistunut asuminen -hanke on vastannut tähän tarpeeseen rakentamalla Helsingin ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle yhteistyömallia, rakenteita ja verkostoja, joiden avulla asumisyksiköistä muuttavien ja jo muuttaneiden henkilöiden asumisen jatkuvuus voidaan turvata. Hankkeessa on pilotoitu jalkautuvaa, kohtaavaa asumisen ohjausta, joka sijoittuu kaupungin ja hyvinvointialueen järjestämän asumisen tuen sekä vuokratyöyhtiöiden asumisneuvonnan väliin. Toiminta täydentää julkisia palveluja ja vastaa erityisryhmien asumisen tuen tarpeeseen, johon hyvinvointialueilla ei nykyisin ole riittäviä resursseja ja joihin Asumisneuvonta ei vastaa. Lisäksi hankkeessa on tarkasteltu digipalvelujen mahdollisuuksia täydentää kasvokkaista tukea.

Kohderyhmä

Onnistunut asuminen -hankkeen alkuperäinen kohderyhmä koostui tuetuissa asumisyksiköissä asuvista henkilöistä sekä muissa tuetun asumisen muodoissa, kuten hajasijoitetuissa asunnoissa, asuvista asunnottomuustautaisista henkilöistä. Hankkeen edetessä yleinen taloustilanne kiristyi ja sosiaaliturvien leikkaukset laajenivat koskemaan pienituloisia laajasti, minkä seurauksena hankkeen

suunniteltu kohderyhmä kuitenkin laajeni ja monipuolistui. Mukaan tuli aiempaa enemmän täysi-ikäisiä nuoria sekä yksinhuoltajaperheitä, joiden tuen tarpeet erosivat osittain alkuperäisestä kohderyhmästä, mikä toi esiin uudenlaisia ja osin aiemmasta poikkeavia tuen tarpeita.

Vuosi 2023

Hanke käynnistyi toukokuussa 2023 työryhmän rekrytoinnin valmistuttua. Toiminta käynnistettiin jalkautumalla asumisyksiköihin Helsingissä ja Espoossa sekä panostamalla viestintään, jotta tieto hankkeen toiminnasta saavuttaisi keskeiset yhteistyökumppanit. Hankkeen toimintamuotoja olivat yksilö- ja verkostotapaamiset sekä asumisvalmennukset. Työotteen tavoitteena oli olla alusta alkaen tiivis, kohtaava ja asukkaiden yksilöllisiin tarpeisiin kohdentuva.

Yhteyttä asukkaisiin ja palveluverkostoon pidettiin kasvokkaisten tapaamisten lisäksi puhelimitse, viestien ja sähköpostin välityksellä. Näin varmistettiin asukkaille palvelujen jatkuvuus sekä tarpeenmukainen tuki asumisen ensimmäisen vuoden aikana. Monikanavainen ja joustava viestintä on tärkeää, etenkin asukkaiden kanssa.

Hanke järjesti asumisyksiköissä asukas- ja työntekijäinfoja sekä verkostoitui laajasti Helsingin ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella. Verkostoitumisen kautta tavoitettiin uusia ja aiempia yhteistyökumppaneita sekä saatiin uusia asukasohjauksia.

Ensimmäiset asumisvalmennukset käynnistettiin yhteistyössä asumisyksiköiden kanssa. Asumisvalmennusten sisällöistä ja toteutustavoista kartoitettiin kumppaneiden näkemyksiä kyselyn avulla, ja valmennukset alkoivat joulukuussa 2023. Vuoden loppuun mennessä 17 asukkaalle löytyi heidän tarpeisiinsa sopiva asunto. Lisäksi kaksi jo Y-Säätiön asunnossa asunutta asukasta sai hankkeen tuella tarvittavan tuen asumisensa turvaamiseksi.

Vuonna 2023 asutettiin yhteensä 17 asutusta, joista 11 asumisyksiköistä, 6 muualta tuetusta asumismuodosta ja 2 asumisneuvonnan kautta eli Y-Säätiön/Y-kotien asuntohakemusten joukosta.

Hankkeen alkuvaiheessa toiminta ei edennyt kaikilta osin suunnitellussa aikataulussa, ja vuonna 2023 asutusten määrä jäi alle vuosittaisen tavoitteen. Tilanteeseen vaikuttivat erityisesti uuden, kotiin vietävän ja jalkautuvan työotteen käyttöönottoon liittyneet käynnistymisvaiheen haasteet sekä toiminnan alkuvaiheeseen ajoittuneet henkilöstömuutokset. Liikkuvaan työhön ja asukkaan kotona tapahtuvaan kasvokkaiseen kohtaamiseen perustuva työ edellyttää työntekijältä itsenäiseen työskentelyyn soveltuvaa osaamista sekä hyviä vuorovaikutus- ja kohtaamistaitoja. Tämä on tärkeää huomioida rekrytointivaiheessa.

Vuosi 2024

Vuosi 2024 oli hankkeen käynnistymisen ja toimintamallin rakentamisen kannalta keskeinen. Toiminta painottui erityisesti asumisyksiköistä itsenäiseen asumiseen siirtyvien asukkaiden tukemiseen sekä uudenlaisen, kotiin vietävän ja kohtaavan työotteen kehittämiseen.

Alkuvuotta leimasivat henkilöstövaihdokset ja toimintatapojen jäsentäminen, mutta loppuvuotta kohden työskentely vakiintui ja toiminta pääsi täyteen vauhtiin uuden kokeneen työryhmän myötä. Samalla hankkeen kaltaiselle työskentelylle alkoi ilmetä selkeä tarve toimintaympäristössä, mikä näkyi lisääntyneinä asukasohjauksina.

Asumisyksiköissä käynnistettiin ryhmämuotoiset asumisvalmennukset, ja yhteistyötä kehiteltiin Aspa-säätiön asumisen ajokortin kanssa. Lisäksi hankkeessa kokeiltiin aktiivisesti uusia toimintatapoja.

Hankkeessa kehitettiin ja otettiin käyttöön nivelvaiheen toimintamalli, joka tukee siirtymää tuetusta asumisesta itsenäiseen asumiseen. Malli perustuu tiiviiseen, kohtaavaan ja jalkautuvaan työotteeseen, jossa tuki alkaa jo ennen muuttoa ja jatkuu asumisen alkuvaiheessa. Asukkaat kokivat tuen kokonaisvaltaisena, joustavana ja oikea-aikaisena. Tuki lisäsi koettua hyvinvointia, vahvisti arjen hallintaa ja helpotti siirtymää itsenäiseen asumiseen. Myös työntekijät arvioivat työskentelymallin tukeneen onnistuneita siirtymiä.

Toiminta on yksilöllistä asumisen tukea, kotikäyntejä, palveluohjausta, verkostotyötä sekä ryhmämuotoisia asumisvalmennuksia. Yhteistyötä tehtiin laajasti hyvinvointialueiden, kuntien ja järjestöjen kanssa, mikä lisäsi siirtymien sujuvuutta ja vahvisti palveluiden yhteensovittamista.

Hanke lisäsi virtaavuutta asumisyksiköistä itsenäiseen asumiseen ja tuotti uusia käytäntöjä yhteistyöhön sekä nivelvaiheen turvaamiseen. Toimintamallia kehitettiin systemaattisesti yhdessä kumppaneiden kanssa, ja sen juurruttaminen on käynnissä.

Toimintaympäristö oli muutoksessa, mikä lisäsi kohderyhmän tuen tarvetta. Hyvinvointialueiden uudelleenjärjestäytyminen, palveluiden keskeneräisyys sekä kohderyhmän tilanteiden monimutkaistuminen edellyttivät joustavaa ja yksilöllistä työotetta. Lisäksi kohtuuhintaisten asuntojen saatavuudessa oli haasteita erityisesti perheille.

Hanke saavutti tavoitteensa erittäin hyvin. Kaikki hankkeen tuella asutetut henkilöt pysyivät asumisessaan, eikä kukaan palannut tiiviimmän tuen asumismuotoon. Asumisen jatkuvuus pystyttiin turvaamaan kaikille asukkaille vähintään ensimmäisen vuoden ajan, ja häätöjä ennaltaehkäistiin onnistuneesti.

Vuonna 2024 asutettiin yhteensä 43 uutta asukasta, joista 24 asumisyksiköistä ja 19 muualta tuetusta asumismuodosta.

Vuosi 2025

Yhteensä 49 uutta asukasta sai asunnon. Tavoite 30 henkilön asuttamisesta siis ylitettiin selvästi. Asumisyksiköistä muuttaneita oli 30 henkilöä ja muista tuetuista asumismuodoista 19 henkilöä. Näistä kukaan ei palannut tuetumpaan asumismuotoon. Asumiseen liittyviin häiriöihin ja vuokravelkatilanteisiin pystyttiin puuttumaan nopeasti ja tehokkaasti, kun asukkaaseen on luotu luottamuksellinen suhde. Vuonna 2025 hankkeen asuttamien henkilöiden asumisen päättymisiä oli kaksi: 1 häätö ja 1 vuokrasopimuksen purku.

Asukkaat sitoutuivat hyvin hankkeen työskentelyyn. Tarjottu tuki oli yksilöllistä, joustavaa ja pitkäkestoista (enintään vuoden mittaista) sekä kokonaisvaltaista psykososiaalista tukea. Tuen tarpeet ilmenivät usein palveluihin saattamisena, rinnalla kulkemisena ja arjen vahvistamisena. Jokaisen asukkaan tilanne oli yksilöllinen, mutta lähes kaikilla oli asiointia Kelan kanssa, johon he tarvitsivat tukea. Erityisesti perustoimeentulotuen hakeminen ja sen tiukentuneet ehdot aiheuttivat selvittelytarpeita. Lisäksi monilla oli tuen tarpeita päihde-, työllisyys- ja sote-palveluihin liittyen.

Asukkaat toivoivat usein työntekijän osallistuvan esimerkiksi sosiaalityöntekijän tapaamisiin, jotta heidän tarpeensa tulisivat paremmin sanoitetuiksi ja tarvittava tuki varmistettua. Työntekijät saattoivat asukkaita myös erilaisiin palveluihin ja tilanteisiin, kuten katkaisuhuoltoon, poliisiasemalle, lentokentälle tai ensiapuun.

Monialainen yhteistyö vahvistui hyvinvointialueiden, asumisyksiköiden, alueellisen sosiaalityön sekä Y-Säätiön sisäisten toimijoiden kanssa. Onnistunut asuminen-hankkeen työntekijät hyödynsivät omia ammatillisia verkostojaan sekä Y-Säätiön olemassa olevia kontakteja sote-palveluihin ja asumisyksiköihin. Työntekijät jalkautuivat muun muassa hätämajoituksiin, asumisyksiköihin, Helsingin ensikotiin sekä eri alueiden sosiaalipalveluihin, kävivät yhteistyökumppaneiden kanssa ajankohtaisia keskusteluja ja jakoivat tietoa Y-Säätiöstä ja hankkeesta. Tämä vahvisti olemassa olevia yhteistyösuhteita ja loi myös uusia.

Hankkeen aikana työntekijöille muodostui ajantasainen kuva sote-palveluiden ja asunnottomuustyön tilanteesta Helsingin ja LUVNin alueella, jota hyödynnettiin asukastyön mallin kehittämisessä. Samalla Y-Säätiön sisäinen yhteistyö eri ammattilaisten välillä tiivistyi. Isännöitsijät, vuokrausneuvottelijat, asumisneuvojat ja tutkijat tekivät tiivistä yhteistyötä hankkeen kanssa. Esimerkiksi isännöitsijöiden kanssa hankkeen rooli oli toimia aktiivisena työparina häiriötilanteiden hoitamisessa ja häätöjen ennaltaehkäisyssä, tuoden tilanteisiin asumissosiaalisen työn näkökulmaa.

Nivelvaiheen työpajoissa kehitettiin yhteistyössä kumppanien kanssa konkreettinen työkalu, [Kohti omaa kotia –kortit](#). Korttien avulla voidaan käsitellä itsenäiseen asumiseen ja elämänhallintaan liittyviä teemoja. Korttipakka on suunniteltu erityisesti asumisyksiköiden asukkaille, jotka ovat siirtymässä omaan vuokra-asuntoon tai aloittamassa itsenäistä asumista tuetun asumisen jälkeen. Kortit tukevat elämänmuutoksen jäsentämistä ja itsenäisen asumisen alkua.

Kohti omaa kotia -kortit ovat saatavilla digitaalisessa muodossa Y-Säätiön verkkosivujen aineistopankissa (<https://ysaatio.fi/aineisto/kohti-omaa-kotia-kortit/>), ja niitä jaettiin hankkeen aikana yhteistyökumppaneille sekä asumisyksiköihin Helsingin ja LUVNin alueilla.

Asumisyksiköissä toteutetut ryhmämuotoiset asumisvalmennukset tarjosivat tiiviin kokonaisuuden itsenäiseen asumiseen siirtymiseen liittyvistä teemoista. Valmennukset suunnattiin ensisijaisesti asukkaille, mutta niihin osallistui ajoittain myös henkilöstöä. Ryhmät olivat vuorovaikutteisia ja niiden sisältö räätälöitiin osallistujien tarpeiden mukaan.

Sekä osallistujat että asumisyksiköiden henkilökunta antoivat valmennuksista pääosin positiivista palautetta. Monille asukkaille ryhmät toimivat motivaation lähteenä ja vahvistivat uskoa omiin mahdollisuuksiin siirtyä kohti itsenäistä asumista. Useiden osallistujien kohdalla asumisvalmennus myös konkretisoitui siirtymänä omaan asuntoon Onnistunut asuminen -hankkeen tuella.

Kohderyhmän tilanteet vaikeutuivat toimintavuoden aikana, ja erityisesti taloudelliset haasteet lisääntyivät. Samanaikaisesti hyvinvointialueiden muutokset ja sote-palvelujen heikkeneminen vaikeuttivat asukkaiden tarvitsemien tukipalvelujen saatavuutta. Myös jatkotuen järjestäminen hankkeen päättymisen jälkeen osoittautui paikoin haastavaksi. Näiden tekijöiden yhteisvaikutuksena tuen tarve kasvoi, samalla kun palvelujärjestelmän kyky vastata tarpeisiin heikkeni.

Hankkeen onnistumista edesauttoivat Y-Säätiön tarjoamien sopivien asuntojen hyvä saatavuus sekä toimiva yhteistyö asumisneuvojien kanssa asuttamisessa. Lisäksi keskeisiä tekijöitä olivat tiivis verkostoyhteistyö hyvinvointialueilla, palveluverkoston hyvä tuntemus, kohtaava asukastyö, kotikäynnit sekä varhainen puuttuminen.

Hanketyöntekijöiden ammatillisuus ja sitoutuneisuus näkyivät kykynä hallita työn monipuolisuutta, haasteita ja muuttuvia tilanteita tehokkaasti yhdessä tiiminä.

Vuoden 2025 kokonaisarviona voidaan todeta, että hanke saavutti ja osin ylitti sille asetetut tavoitteet. Toiminta osoitti vahvaa vaikuttavuutta: se lisäsi asumisen pysyvyyttä ja tuki asukkaiden kiinnittymistä palveluihin. Hankkeessa kehitetty toimintamalli on toimiva käytännössä, ja se on sekä laajennettavissa että juurrutettavissa osaksi pysyvää toimintaa.

Vuosi 2026

Vuosi 2026 oli hankkeen viimeinen ja vajaa toimintavuosi. Tästä huolimatta hankkeen kaltaisen tuen tarve näyttäytyi edelleen vahvana ja jopa korostuneena. Vielä 7 asutusta tehtiin. Näistä kaksi oli asumisyksiköistä ja loput viisi muualta tuetusta asumismuodosta.

Kohderyhmän tilanteet olivat monin tavoin haastavia, ja erityisesti taloudellinen tilanne heikkeni toimintavuoden aikana. Taustalla vaikuttivat osaltaan hallituksen tekemät muutokset asumisen tukiin ja muihin sosiaalietuuksiin, jotka lisäsivät asukkaiden taloudellista epävarmuutta ja tuen tarvetta.

Hankkeen päättyessä oli nähtävissä, että vastaavanlaiselle, intensiiviselle ja kohtaavalle tuelle on edelleen selkeä tarve. Palvelujärjestelmän muutokset ja tuen saatavuuden haasteet korostivat hankkeen merkitystä asumisen turvaamisessa ja onnistuneiden siirtymien mahdollistajana.

Onnistunut asuminen -hankkeen toimintamalli

Hakeutuminen hankkeen tuen piiriin

Hankkeen tuen piiriin hakeuduttiin Y-Säätiön asuntohakemuksen sekä tukitahon tai lähettävän tahon puoltolausunnon kautta. Hankkeen työntekijä sopi ensimmäisen tapaamisen hakijan ja lähettävän tahon kanssa hakijan luokse. Hakijaa tavattiin säännöllisesti jo ennen asuntotarjousta. Tapaamisissa kartoitettiin hakijan elämäntilanne, suunniteltiin alustavaa aikataulua ja etsittiin siihen sopivaa asuntoa huomioiden esimerkiksi alue, asunnon koko, vuokrataso ja esteettömyys.

Muuttoon valmistautuminen

Kun hakija oli valmis etenemään muutossa ja sopiva asunto oli löytynyt, hänelle tehtiin asuntotarjous ja asunnossa käytiin näytöllä. Mikäli hakija hyväksyi tarjouksen, sovittiin vuokrasopimuksen allekirjoittamisesta, vuokravakuudesta sekä avainten noutamisesta. Tukitahon kanssa laadittiin selkeä työnjako. Samalla varmistettiin, että hakija ymmärsi muuttoon liittyvät käytännön asiat ja pystyi hoitamaan ne joko itsenäisesti tai tukitahon tai hankkeen tuella.

Lisäksi varmistettiin, että tarvittavat etuushakemukset (esimerkiksi vuokravakuus, muuttoavustus ja asumistuki), sähkö sopimus, kotivakuutus sekä muuttoilmoitus olivat vireillä.

Jokaisen hakijan kanssa täytettiin hanketyöskentelyn alussa tuen tarpeiden arviointilomake (LIITE 1), jossa kartoitettiin asukkaahan vahvuudet sekä ne osa-alueet, joilla hän tarvitsi tukea.

Asukkaan tukeminen muuton nivelvaiheessa

Asukkaan kanssa varmistettiin hyvissä ajoin, milloin ja miten avaimet haetaan sekä miten muuttoon liittyvät käytännön järjestelyt toteutetaan (esimerkiksi huonekalut, muuttoauto ja muuttoapu). Samalla käytiin läpi asukkaan hoitokontaktit ja tukiverkostot yhteystietoineen.

Tarvittaessa asukkaan kanssa keskusteltiin muuttoon liittyvistä tunteista ja ajatuksista. Muutto voi herättää pelkoa, ahdistusta tai jännitystä, vaikka kyseessä on usein myös myönteinen ja merkittävä elämänmuutos.

Muuton jälkeen ensimmäinen kotikäynti tehtiin viimeistään kuukauden kuluessa.

Asukkaan tukeminen muuton jälkeen

Ensimmäisellä kotikäynnillä käytiin läpi talon järjestyssäännöt, turvallisuusasiat, yhteiset tilat sekä huollon yhteystiedot. Samalla laadittiin suunnitelma hanketyöskentelystä ja sovittiin seuraavista askelista asukkaan elämäntilanteen ja tarpeiden mukaisesti. Lisäksi varmistettiin, että asukkaan etuudet olivat ajan tasalla. Tuen tarpeita arvioitiin ja päivitettiin säännöllisesti työskentelyn aikana.

Asukasta tavattiin vähintään kerran kuukaudessa, useimmiten kotikäynnein tai vaihtoehtoisesti asukkaalle sopivassa paikassa, kuten kahvilassa tai kirjastossa. Poikkeuksena olivat kriisi- ja häiriötilanteet (esimerkiksi retkahdus, melu tai tupakointiin liittyvät tilanteet), jolloin kotikäyntejä lisättiin ja tukea tiivistettiin, kunnes tilanne rauhoittui.

Asukkaan vuokranmaksua seurattiin tiiviisti kuukausittain. Mikäli vuokravelkaa kertyi, asukkaaseen oltiin välittömästi yhteydessä ja tilannetta alettiin selvittää yhdessä. Toistuvasti myöhässä tapahtuva vuokranmaksu otettiin myös puheeksi asukkaan kanssa. Lisäksi varmistettiin, että asukas hallitsi muiden asumiseen liittyvien laskujen (sähkö, kotivakuutus, netti) maksamisen.

Työskentely oli suunnitelmallista ja jatkuvaa. Seuraava tapaaminen sovittiin aina etukäteen, ja tarvittaessa asukkaaseen pidettiin yhteyttä myös tapaamisten välillä esimerkiksi puheluin ja viestein.

Kotikäyntien lisäksi työskentelyyn sisältyi psykososiaalista rinnalla kulkemista ja palveluohjausta. Asukasta tuettiin palveluiden käytössä ja niihin hakeutumisessa (esimerkiksi Kela, päihdepoliklinikka, työllisyyspalvelut, mielenterveyspalvelut, muut terveydenhuollon palvelut sekä kolmannen sektorin palvelut). Tuen intensiteetti ja laajuus olivat suunniteltua vaativampia.

Työskentelyssä keskeisiä teemoja olivat asuntoon ja taloyhtiöön kotiutuminen, uuteen asuinalueeseen tutustuminen, uusien arjen rutiinien rakentuminen sekä ihmissuhteisiin liittyvät asiat.

Työnjako hankkeen, tukitahon ja Y-Säätiön asumisneuvonnan välillä pidettiin selkeänä.

Tuen päättäminen

Työskentely päätettiin vaiheittain yhteistyössä asukkaan kanssa. Lopetusvaiheessa varmistettiin, että asukas koki olonsa turvalliseksi ja pärjääväksi sekä tiesi, mistä saa tarvittaessa apua tilanteen muuttuessa. Tarvittaessa aktivoitiin aiemmat hoitotahot ja verkostot tai ohjattiin uusien palveluiden piiriin.

Kuuden kuukauden kohdalla toteutettiin kotikäynti yhdessä tukitahon ja Y-Säätiön asumisneuvonnan kanssa. Tuki päätettiin hallitusti yhteistyössä asukkaan kanssa, kun asuminen oli vakiintunut tai viimeistään 12 kuukauden kuluttua. Tuen päättämisen yhteydessä täytettiin päättämislomake (LIITE 2), ja tarvittaessa asumisneuvontaan välitettiin tieto asukkaan tilanteesta.

Hyvät käytänteet ja työtavat

Hanketyössä keskiössä oli Asunto ensin -periaatteen mukainen työskentely, jota tukivat huolellinen perehdytys ja asukkaaseen tutustuminen jo ennen muuttoa. Näin varmistettiin, että asukkaan tarpeet, mahdollinen päihteiden käyttö ja muut palveluntarpeet olivat ennakkoon kartoitettuja.

Työ perustui vuorovaikutteiseen ja kohtaavaan työotteeseen sekä jalkautuvaan, kotiin vietävään psykososiaaliseen tukeen, jossa työntekijä kulki asukkaan rinnalla. Tavoitteena oli, että asukas voimaantui, otti vähitellen enemmän vastuuta omista asioistaan ja sai kokemuksen omasta pärjäämisestään sekä kyvystään ratkaista ongelmia.

Vahva palvelujärjestelmän tuntemus ja aktiivinen verkostotyö mahdollistivat sujuvan palveluihin ohjautumisen ja eri toimijoiden yhteistyön yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Erytystä huomiota kiinnitettiin muuton nivelvaiheeseen ja asumisen alkuvaiheen tukeen. Työotteessa korostuivat ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen, jolloin asumisen haasteisiin voitiin reagoida ajoissa.

Moniammatillisen työryhmän osaaminen ja kokemus tukivat työn laatua, vaikuttavuutta ja luottamuksen rakentumista. Hankkeen työntekijät tekivät asukastyötä pääasiassa itsenäisesti, mutta tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan

myös työparina esimerkiksi tukitahon tai lähettävän tahon, sosiaalityöntekijän tai asumisneuvojan kanssa

Keskeiset käytänteet:

- Asunto ensin -periaate ja huolellinen perehdytys
- Hakijaan tutustuminen ennen muuttoa (tarpeiden ja palveluiden kartoitus)
- Kohtaava, jalkautuva ja kotiin vietävä työote
- Vahva palvelujärjestelmän tuntemus ja asiakkaan saattaminen palveluihin
- Aktiivinen verkostotyö (yhteinen suunta eri toimijoiden kanssa)
- Erityinen tuki muuton nivelvaiheessa
- Varhainen puuttuminen asumisen haasteisiin
- Nopea, yksilöllinen ja rakentava reagointi häiriöihin ja vuokravelkoihin
- Säännölliset kotikäynnit ja luottamuksen vahvistaminen
- Moniammatillinen osaaminen (asunnottomuus-, sosiaali-, päihde- ja mielenterveystyö)
- Tiivis, tavoitteellinen ja empaattinen työskentely

Kotiin vietävä työskentelyote

Kotiin vietävä työ mahdollisti asukkaan tilanteen tarkastelun hänen omassa arkiympäristössään, jolloin toimintakyky, arjen sujuminen ja mahdolliset muutokset tulivat parhaiten esiin. Kotikäyntien aikana havainnoitiin asumisen tilannetta kokonaisvaltaisesti, kuten asunnon kuntoa, turvallisuutta ja siisteyttä, sekä tunnistettiin huolenaiheita varhaisessa vaiheessa. Tämä tuki ennakoivaa ja ennaltaehkäisevää työtettä sekä mahdollisti oikea-aikaisen puuttumisen esimerkiksi häiriöihin, vuokravelkoihin tai päihteiden käyttöön liittyviin haasteisiin. Samalla tarjottiin konkreettista ohjausta ja tukea arjen hallintaan sekä varmistettiin, että etuudet ja palvelut olivat ajan tasalla.

Työskentely asukkaan kotona edellytti sensitiivistä ja kunnioittavaa työtettä: työntekijä oli vieraana toisen kodissa, jolloin asukkaan itsemääräämisoikeus, toiveet ja rajat olivat keskiössä. Luottamuksen rakentuminen oli keskeistä, ja sitä vahvistivat säännölliset kotikäynnit, aito läsnäolo, kuunteleminen sekä arvostava ja arvostelematon kohtaaminen. Työssä vältettiin arvioivaa otetta esimerkiksi siisteyden suhteen ja keskityttiin sen sijaan turvallisuuteen ja hyvinvointiin.

Asukkaan näkemykset ja toiveet huomioitiin koko käynnin ajan, ja toimenpiteistä sovittiin hänen kanssaan etukäteen, esimerkiksi tavaroiden järjestelyssä.

Kotiin vietävä työ saattoi herättää sekä työntekijässä että asukkaassa erilaisia tunteita ja jännitteitä. Työntekijälle työ voi olla kuormittavaa ja sisältää ennakoimattomia tilanteita, kun taas asukkaalle vieraan ihmisen tulo kotiin saattoi tuntua tungettelevalta tai herättää pelkoa arvostelusta tai oman tilanteen paljastumisesta. Toisaalta koti tarjosi usein turvallisen ja luontevan ympäristön kohtaamiselle. Kotiin vietävä, jalkautuva työ tuki pitkäjänteistä asiakastyötä, vahvasti luottamuksellista suhdetta ja edisti asumisen onnistumista. Se mahdollisti yksilöllisen, oikea-aikaisen ja vaikuttavan tuen tarjoamisen asukkaan arjessa.

Moniammatillinen työote

Moniammatillinen työryhmä koostui sairaanhoitajasta, kahdesta sosionomista sekä lähihoitajasta, mikä mahdollisti laaja-alaisen ja toisiaan täydentävän osaamisen hyödyntämisen asiakastyössä. Työntekijöillä oli pitkä kokemus asunnottomuustyöstä, päihdetyöstä, aikuissosiaalityöstä sekä tilapäisen asumisen palveluista, mikä vahvisti työryhmän kykyä vastata asiakkaiden moninaisiin ja samanaikaisiin tuen tarpeisiin.

Moniammatillinen työote mahdollisti kokonaisvaltaisen tuen, jossa yhdistyivät sosiaalinen, hoidollinen ja arjen tuki. Tämä lisäsi työn vaikuttavuutta, paransi palveluiden saavutettavuutta ja mahdollisti joustavan reagoinnin muuttuviin tilanteisiin. Kohtaava, itsenäiseen työskentelyyn kykenevä ja kokeneista ammattilaisista koostuva työryhmä oli keskeinen edellytys tavoitteiden saavuttamiselle.

Arviointi

Hankkeen toimintaa arvioitiin systemaattisesti koko toteutusajan. Hankehenkilöstö ja ohjausryhmä seurasivat edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin sekä tunnistivat kehittämistarpeita. Arvioinnissa tarkasteltiin erityisesti siirtymien toteutumista tuetusta asumisesta itsenäiseen vuokra-asumiseen (virtaavuus) sekä hankkeen tuloksellisuutta asutusten määrän ja asumisen jatkuvuuden kautta.

Asukkaat olivat keskeinen arvioitsijaryhmä, ja heidän kokemuksiin siirtymästä selvitettiin haastatteluin. Asukkaiden tuen tarpeita kartoitettiin asumisen alussa ja seurattiin säännöllisesti kolmen kuukauden välein. Hankkeen päättyessä arvioitiin yhdessä asukkaan kanssa tuen vaikutuksia.

Vaikuttavuutta, tuloksellisuutta ja työvälaineiden toimivuutta arvioitiin jatkuvasti yhteistyössä Y-Säätiön tutkimustoiminnan kanssa. Lisäksi tarkasteltiin, mitkä toimintatavat vastasivat parhaiten kohderyhmän tarpeisiin asumisen nivelvaiheessa.

Arvioinnin perusteella hanke on saavuttanut tavoitteensa erityisesti asumisen nivelvaiheen tukemisessa ja asumisen onnistumisen varmistamisessa. Ohjausryhmän jäsenet ja työntekijät kuvasivat hankkeen resurssia korvaamattomaksi tilanteissa, joissa asumisen jatkuvuus on ollut uhattuna ja joissa asukkaat ovat tarvinneet tiivistä, rinnalla kulkevaa tukea. Hankkeen vahvuudeksi tunnistettiin liikkuva ja kasvokkainen työote, jonka avulla asukkaita on pystytty tukemaan joustavasti arjen ja palvelujärjestelmän eri tilanteissa. Työntekijöiden aktiivinen mukana kulkeminen esimerkiksi terveys-, päihde- ja sosiaalipalveluissa on vahvistanut asukkaiden luottamusta palveluihin ja madaltanut avun pyytämisen kynnyksiä. Ohjausryhmän näkökulmasta hanke on onnistunut erityisesti kohtaavassa työssä, henkilökohtaisten suhteiden rakentamisessa sekä yhteistyökumppaneiden osaamisen ja toimintatapojen vahvistamisessa.

Asukkaiden kokemuksissa korostui hankkeen ja pysyvän vuokra-asunnon ratkaiseva merkitys elämänmuutoksessa. Useat kuvasivat, että ilman hankkeen tukea asuminen olisi voinut epäonnistua ja elämäntilanne ajautua uudelleen kriisiin. Pysyvä vuokrasuhde toi turvallisuuden tunnetta, mielenrauhaa ja mahdollisuuden rakentaa tulevaisuutta pitkäjänteisesti. Merkitykselliseksi koettiin myös se, että rinnalla oli tuttu ja pysyvä työntekijä, jonka kanssa pystyi puhumaan avoimesti ja johon saattoi luottaa ongelmatilanteissa. Asukkaat kuvasivat tärkeäksi kokemuksen siitä, ettei asioita tarvitse kohdata yksin. Juuri henkilökohtainen, jatkuva ja luottamuksellinen työntekijäsuhde näyttäytyi arvioinnissa keskeisenä hyvinvointia ja asumisen onnistumista tukevana tekijänä.

Arvioinnissa nousi esiin myös hankkeen onnistuminen yhteistyörakenteiden ja toimintamallin kehittämisessä. Hanke on lisännyt eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja vahvistanut yhteistä ymmärrystä asumisen nivelvaiheen tukemisesta. Samalla tunnistettiin tarve toimintamallin juurruttamiselle pysyväksi osaksi palvelurakenteita.

Tuotokset

Hankkeen tuotoksena kehitetyt asumisvalmennusmateriaalit ovat asumisyksiköiden sekä muiden ammattilaisten käytettävissä ja helposti skaalattavissa eri toimintaympäristöihin. Yhteistyötahoille järjestettyjen nivelvaiheen työpajojen tuloksena kehitettiin konkreettinen ja skaalattava työväline *Kohti omaa kotia* -kortit, joita voidaan hyödyntää monipuolisesti eri kohderyhmien kanssa. Kortit toimivat myös opetusmateriaalina ja täydentävät hankkeen aikana toteutettuja koulutuksia. Kortteja on jaettu asumisyksiköihin Helsingin ja Espoon alueella ja kortit ovat tulostettavissa Y-Säätiön verkkosivuilta.

Hanketyöntekijät toimivat kolmen vuoden aikana useasti asiantuntijoina ammattilaisille suunnatuissa koulutuksissa ja webinaareissa. Näissä käsiteltiin

erityisesti kotiin vietävää työtä, muuton nivelvaiheen tukea sekä hankkeessa kehitettyjen hyvien käytäntöjen jakamista.

Tulokset

Onnistunut asuminen -hanke saavutti sille asetetut keskeiset tavoitteet ja ylitti ne erityisesti asutusten määrän, asumisen pysyvyyden sekä kehitetyn toimintamallin vaikuttavuuden osalta.

Hanke osoitti, että kotiin vietävä, kohtaava ja joustava tuki on keskeinen edellytys onnistuneille siirtymille tuetusta asumisesta itsenäiseen asumiseen, erityisesti palvelujärjestelmän murrosvaiheessa.

Hanke asutti yhteensä 117 henkilöä, kun tavoitteena oli 90 asukasta kolmen vuoden aikana. Lisäksi asutetuilla oli 11 alaikäistä lasta, jolloin hankkeen kautta asutettiin yhteensä 128 henkilöä. Hanke ylitti siten selvästi asettamansa määrälliset tavoitteet.

Valtaosa asutuksista oli onnistuneita, ja vain muutaman asukkaan asuminen Y-Säätiöllä päättyi hankkeen aikana. Suurin osa asukkaista sitoutui tarjottuun tukeen ja koki sen hyödylliseksi. Asukkaiden kokemusta siirtymästä arvioitiin laadullisesti työntekijähavaintojen ja saadun palautteen perusteella.

Yhteistyö Y-Säätiön sisällä (isännöinti, tutkimus ja asumisneuvonta) vahvistui odotettua enemmän. Hankkeessa kehitetyn työskentelymallin arvo tunnistettiin sekä hyvinvointialueilla että asumisyksiköissä.

Huomioita ja tulevaisuuden haasteita

Onnistunut asuminen -hankkeen aikana asunnottomuus Suomessa kääntyi kasvuun. Erityisryhmien asumisen tuen tarpeet ovat kasvaneet ja monimutkaistuneet, ja kohderyhmä on laajentunut nuoriin, lapsiperheisiin sekä työssäkäyviin matalapalkkaisiin. Hallituksen leikkaukset asumisen etuuksiin kohdistuvat erityisesti näihin ryhmiin.

Myös hankkeen kohderyhmä laajeni hankekauden aikana alkuperäisestä määrittelystä. Alun perin painopiste oli asumisyksiköistä itsenäiseen asumiseen siirtyvissä henkilöissä, mutta toiminnan aikana mukaan tuli aiempaa enemmän nuoria, lapsiperheitä ja työssäkäyviä pienituloisia. Kohderyhmän laajeneminen vastasi toimintaympäristön muutoksiin ja asumisen kriisin syvenemiseen, mutta sitä ei ollut alkuperäisessä hankesuunnitelmassa tavoitteistettu tai mittaroitu. Tämä lisäsi työn vaativuutta ja kompleksisuutta, mutta samalla vahvisti hankkeen relevanssia muuttuneessa toimintaympäristössä.

Tämän kehityksen myötä herää huoli siitä, mikä taho tulevaisuudessa vastaa kotiin vietävästä, kohtaavasta työstä, jonka vaikuttavuus asumisen tukena on osoitettu. Hyvinvointialueiden palvelut ovat edelleen keskeneräisiä ja sote-palveluiden saatavuus on heikentynyt. Tässä kohderyhmässä digipalvelut eivät myöskään voi korvata nivelvaiheen intensiivistä tukea: monilta puuttuvat sekä toimivat digilaitteet että riittävä digiosaaminen, minkä vuoksi tuen on oltava ensisijaisesti kasvokkaista ja jalkautuvaa.

Häätöjen määrä on kasvanut merkittävästi. Vuonna 2024 ulosottoon tuli vireille 8 383 häätöä, mikä on noin 35 % enemmän kuin vuonna 2021 (VATT 2025). Kehitys korostaa ennaltaehkäisevän ja varhaisen tuen merkitystä. Samanaikaisesti STEA-avustusten leikkaukset heikentävät järjestöjen mahdollisuuksia toteuttaa työtä, joka on ollut keskeinen täydennys lakisääteisiin palveluihin erityisesti haavoittuvimmassa asemassa olevien tukemisessa.

Kohtuuhintaisten asuntojen riittävyys on yhä kriittisempi kysymys. Kuka tarjoaa asumismahdollisuuksia henkilöille, joilla on luottotietomerkintöjä, asunnottomuustaustaa tai aiempia häätöjä? Näihin kysymyksiin vastaaminen on keskeistä asumisen yhdenvertaisuuden ja ennaltaehkäisevän työn turvaamiseksi.

Ohjausryhmä

Juha Niskanen, puheenjohtaja (Y-Säätiö), Pasi Lehto (Suomen Pelastusarmeijan Säätiö sr), Elisabet Erkkilä (Helsingin kaupunki, asumisen tuki), Titta Kivi, (Suur-Helsingin Valkonauha ry), Markus Karvinen (Rinnekodit Oy), Vilja Konieczny (LUVN), Johanna Helander (Sininauha Oy), Leena Sirkiä (Y-Säätiö), Reija Tihveräinen (Y-Säätiö).

Yhteistyökumppanit

Helsingin kaupunki, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, SiniVida Oy, Suomen Pelastusarmeijan Säätiö sr, Rinnekodit Oy, Sininauha Oy Suur-Helsingin Valkonauha Ry, Luona, Aspa-Säätiö, Vva ry, A-klinikka Oy, Helsingin Ensikoti ry, MLL, Turvaverkko Helsinki, Rise, Edistia, Suoja-Pirtti ry, Ykköskodit, Humana.

LIITTEET:

LIITE 1: tuen tarpeen kartoitus -lomake

LIITE 2: tuen päätyminen -lomake

LÄHTEET:

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus (VATT). 2025. *Häädöt Suomessa 2015–2024*

LIITE 1:

Tuen tarpeet-kartoitus

Kartoitus-lomake täytetään yhdessä hakijan/asukkaan kanssa hanketyöskentelyn alkaessa. Lomake tallennetaan Tampuurin liitetiedostoihin ja kirjataan kartoitus tehdyksi Tampuurin yhteydenottoihin.

Hakijan/Asukkaan nimi: _____

Vastuutyöntekijän nimi: _____

Y-säätiö Onnistunut asuminen-hanke

1. Alkutilanne, vahvuudet ja tuen tarpeet

Oma verkostoni (perhe- ja ihmissuhteet, tuki- ja hoitokontaktit ym.)

Mitä asiat sujuvat, mihin en tarvitse tukea?

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Mitä voimavaroja minulla on tällä hetkellä?

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Mihin asioihin tarvitsen tukea, neuvoa tai opastusta?

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Suurimmat huolenaiheet juuri nyt:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

2. Hanketyöskentelylle asetetut tavoitteet ja niiden arviointi

- Tavoitteet kirjataan taulukoihin
- Tavoitteiden tulee olla hakijan/asukkaan hyväksymiä
- Tavoitteiden tulee olla sellaisia, että myös työntekijä voi ne hyväksyä
- Tavoitteita voidaan aina muuttaa hanketyöskentelyn aikana

- Keinoissa tulee kirjata, miten hanketyöntekijä tukee hakijaa/asukasta konkreettisesti tavoitteen saavuttamisessa

Arviointi:

4= Asetettu tavoite on ylitetty

3= Tavoite on saavutettu

2= Tavoite on pääosin saavutettu

1= Pieni osa tavoitteesta on saavutettu

0= Ei toimenpiteitä tavoitteiden suuntaan

Arviointi tehdään 3kk välein ja loppuarviointi hanketyöskentelyn päättyessä.

Loppuarvioinnissa käytetään erillistä tuen päättymisen-lomaketta

Tavoitteet ja niiden arviointi

1. Asumiseen liittyvät tavoitteet KOTI (esim. siivous, pyykinpesu, kodinkoneiden käyttö, roskien vieni, järjestyssääntöjen noudattaminen ym.)

Tavoitteen asettamispäivä ja tavoite	Keinot	Arviointipäivä ja arviointi	Arviointipäivä ja arviointi	Arviointipäivä ja arvioiti
Kodista huolehtiminen	Tiskaus			

2. Asumiseen liittyvät tavoitteet ARJEN TAIDOT (Digitaidot, lomakkeiden täyttö, etuuksien hakeminen verkon kautta, avun pyytäminen tarvittaessa ym.)

Tavoitteen asettamispäivä ja tavoite	Keinot	Arviointipäivä ja arviointi	Arviointipäivä ja arviointi	Arviointipäivä ja arvioiti

3. Asumiseen liittyvät tavoitteet RAHA-ASIAT JA TALOUDEN HALLINTA (esim. tulot, vuokranmaksu, laskujen maksu, etuuksien haku ajallaan, palveluihin hakeutuminen ja käyttäminen, asiointi ym).

Tavoitteen asettamispäivä ja tavoite	Keinot	Arviointipäivä ja arviointi	Arviointipäivä ja arviointi	Arviointipäivä ja arviointi

4. Muiden omaan elämään vaikuttavien asioiden tavoitteet TERVEYS JA HYVINVOINTI (fyysinen terveys, psyykinen terveys, ravitsemus, uni ja vuorokausirytm, hygienia, päihteidenkäyttö, riippuvuudet, sosiaaliset suhteet, sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttö ja saatavuus)

Tavoitteen asettamispäivä ja tavoite	Keinot	Arviointipäivä ja arviointi	Arviointipäivä ja arviointi	Arviointipäivä ja arviointi

5. Muiden omaan elämään vaikuttavien asioiden tavoitteet MIELEKÄS ARKI (Työ, opiskelu, harrastukset, ryhmät, tv:n katselu, vapaa-ajan toiminnot) ja tulevaisuus (suunnitelmat, toiveet, ajatukset)

Tavoitteen asettamispäivä ja tavoite	Keinot	Arviointipäivä ja arviointi	Arviointipäivä ja arviointi	Arviointipäivä ja arvioiti

6. Muut tavoitteet

Tavoitteen asettamispäivä ja tavoite	Keinot	Arviointipäivä ja arviointi	Arviointipäivä ja arviointi	Arviointipäivä ja arvioiti

Päiväys: _____

Allekirjoitukset:

Hakija/Asukas

Työntekijä

LIITE 2:

Tuen päätyminen: Asukkaan ja työntekijän arviointi

Lomake täytetään hanketyöskentelyn päättyessä. Ennen lomakkeen täyttämistä voidaan tarkastella aiemmin asetettuja tavoitteita ja niiden saavuttamista.

1. Asukkaan kokemus hanketyöskentelyn toimivuudesta

Arvioidaan yhdessä asukkaan kanssa. Mikäli työntekijän arvio poikkeaa asukkaan arviosta, kirjataan tällöin myös työntekijän arvio ja perustelut.

- a) **Kuinka hyvin mielestäsi asetetut tavoitteet on saavutettu?** (Tarkastellaan samalla hanketyöskentelyn aikana täytettyjä tuen kartoitus- ja oma suunnitelma lomakkeita)

Asukas: _____

Työntekijä: _____

- b) **Mitkä seikat ovat mielestäsi vaikuttaneet siihen, että asetetut tavoitteet on saavutettu tai ei ole saavutettu?** (Mitä olet itse tehnyt, mitkä asiat hankkeen tuessa ovat auttaneet sinua, miten olet hyötynyt hankkeen tuesta?)

Asukas: _____

Työntekijä: _____

- c) Oletteko yhdessä tarkentaneet ja tarvittaessa muuttaneet tavoitteita, jos asukkaan tuen tarpeet ovat muuttuneet? Jos ette, niin miksi?

Asukas: _____

Työntekijä: _____

- d) Mitä olisi pitänyt tehdä toisin tai paremmin?

Asukas: _____

Työntekijä: _____

- e) Mihin jatkossa tulisi kiinnittää huomiota?

- f) Asukkaan kokemus saamastaan tuesta, asukas vastaa:

1. Kuinka hyvin tuki on vastannut tarpeitasi? (Ympyröi numero)

4= Tuki on vastannut tarpeisiini jopa paremmin, kuin osasin odottaa

3= Tuki on vastannut tarpeitani hyvin

2= Tuki on vastannut tarpeisiin kohtalaisen hyvin, mutta osaan tarpeistani ei ole kyetty vastaamaan

1= Tuki on vastannut tarpeitani vain joiltain osin

0= Tuki ei ole vastannut tarpeitani

2. Miten tuki on vaikuttanut itsenäisen asumisen valmiuksiisi?

4= Itsenäisen asumisen valmiuteni ovat parantuneet merkittävästi

3= Itsenäisen asumisen valmiuteni ovat parantuneet melko paljon

2= Itsenäisen asumisen valmiuteni ovat parantuneet jonkin verran

1= Itsenäisen asumisen valmiuteni eivät ole parantuneet, eivätkä heikentyneet

0= Itsenäisen asumisen valmiuteni ovat palvelun vuoksi heikentyneet

3. Kysymys asukkaalle: Haluatko vielä kertoa jotain hanketyöskentelystä? Oletko tullut kuulluksi?

4. Asumisen onnistuminen

Valitse nykyistä asumistilannetta parhaiten vastaava vaihtoehto (rastita)

Asuminen jatkuu nykyisessä asunnossa jonkun muun tahon tuella

Asuminen jatkuu nykyisessä asunnossa ilman tukea

Asuminen jatkuu suunnitellusti muualla,

missä _____

Muu, mikä _____

Kerro tarvittaessa lisää

Päiväys ja allekirjoitus:

Asukas

Työntekijä